

Vedr.: Søfartsstyrelsens høring om forslag til ændring af Danmarks havplan.

Marine Ingredients Denmark takker indledningsvist Søfartsstyrelsen for muligheden for at afgive høringssvar.

Marine Ingredients Denmark er brancheorganisationen for de danske fiskemel- og fiskeolieproducenter, der er hovedmodtagere af proteinfisk fra både danske og udenlandske fartøjer samt sidestrømme fra konsumfiskeindustrien. Årligt eksporteres danskproduceret fiskemel og fiskeolie for ca. 4 mia. kr. til lande verden over og Danmark er et foregangsland i produktionen af disse høj kvalitetsprodukter takket være adgangen til friskladede pelagiske fisk og konsumfiskeindustriens sidestrømme.

De pelagiske fisk, der anvendes til fiskemel- og fiskeolieproduktion, er små, benede og olieholdige arter som tobis, brisling, blåhvilling og sperling, der ikke er efterspurgt til direkte konsum. Disse arter udgør imidlertid en vigtig del af fødevareværdikæden, idet deres høje proteinindhold og værdifulde bidrag af omega-3 og andre essentielle næringsstoffer er afgørende for at støtte bæredygtig og klimavenlig akvakultur samt fremme sundheden i fødevareproduktionen.

Det danske havmiljø står over for udfordringer, primært fra landbaserede kilder som næringsstofudledninger fra landbrug og byer. For at bevare et sundt havmiljø, der gavner både miljøet og samfundet, er der behov for helhedsorienterede løsninger. Regulering og øget kontrol af eksterne påvirkninger, især udledninger fra landbruget, er afgørende for at imødegå disse udfordringer.

Marine Ingredients Denmark anbefaler, at havplanen tager hensyn til brugen af skaldyrsopdræt som et marint værktøj, der kan nedbringe kvælstofniveauer i havet.

Der kan afsættes udviklingszoner til muslingeopdræt i egnede vandområder. Skaldyrsopdræt repræsenterer en bæredygtig produktion af sundt og klimavenligt foder samt fødevarer. Samtidig kan det fungere som et marint værktøj til forbedring af miljøforholdene i kystnære farvande. Det er vores opfattelse, at dette kan bidrage til havplanens aftale ved pkt. 54 om *havbrug*.

Marine Ingredients Denmark ser positive perspektiver i at anvende muslinger til produktion af foder, som ligeledes vil støtte op om Regeringens strategi for grønne proteiner til både dyr og mennesker, lanceret i december 2023. Strategien identificerer marine ingredienser som muslinger som væsentlige elementer, hvilket Marine Ingredients Denmark positivt bemærker.

En forøget tilgængelighed af muslinger som råvare til produktionen af fiskemel kan derfor bidrage til fremstillingen af sundere og miljøvenlige foderprodukter samt fødevarer. Dette vil ligeledes imødekomme den voksende efterspørgsel på en mere bæredygtig måde.

Marine Ingredients Denmark noterer, at havplanen vil forøge det danske havareal til strengt beskyttede havstrategiområder fra ca. 4 pct. til 6 pct, jf. aftalens pkt. 4. Aftalepartierne er desuden enige om en gradvis forøgelse, hvor man allerede nu fremlægger forslag til områder med henblik på, at andelen af det strengt

beskyttede havstrategiområder øges til 8 pct. i 2028. Det er positivt, at havplanen vil beskytte havmiljøet med udpegning af beskyttede områder.

Marine Ingredients Denmark foreslår, at der bør arbejdes på at opnå sameksistens i de strengt beskyttede områder for at sikre fortsat plads til fiskeriet. En begrænsning af fiskeriet vil få erhvervsøkonomiske konsekvenser både for det primære fiskeri og følgevirkninger såsom fiskeforarbejdningsvirksomhederne. Det er desuden afgørende, at konsekvenserne for havmiljøet og fiskeriet vurderes tilbundsående i forbindelse med etablering af energiøer.

Marine Ingredients Denmark påpeger også, at der er brug for væsentlige indsatser for at nedbringe udledningen af kvælstof, der påvirker det danske havmiljø negativt. Selvom havplanen ser ålegræs som en mulighed for at fremme en god økologisk tilstand, jf. aftalens pkt. 52 om *ålegræs*, bør havplanen også arbejde for øvrige initiativer, der kan modarbejde den stigende kvælstofudledning i højere grad.

Marine Ingredients Denmark vil til slut bemærke, at en styrket opmærksomhed på akvakultur kan bidrage til udviklingen af bæredygtige fødevarer, et mål, der også er anbefalet af FN's fødevarer- og landbrugsorganisation, FAO. Inden for akvakultur udgør fiskemel og fiskeolie særligt betydningsfulde marine ingredienser. Ifølge en FAO-undersøgelse anvendes omkring 75 % af verdens fiskemel og fiskeolie i akvakultur på grund af deres høje proteinindhold og essentielle omega-3 fedtsyrer. Efterspørgslen forventes at stige i det kommende årti, da tilgængeligheden af alternative produkter stadig er begrænset.

Marine Ingredients Denmark påpeger, at akvakultur er blandt de mest miljøvenlige produktionsformer inden for fødevarerproduktion. Det har lavere miljøpåvirkning end kødproduktion og kræver færre ressourcer. FN's fødevarer- og landbrugsorganisation, FAO, anbefaler global vækst inden for akvakultur eftersom det er den mest bæredygtige løsning. Marine ingredienser som fiskemel og fiskeolie, brugt i opdrætsfoder, har et lavere CO₂-aftryk end plantebaserede alternativer som soja og raps.

Trods den stigende akvakulturproduktion globalt og politisk opbakning til mere bæredygtig fødevarerproduktion, har Danmark bagud. Sydlige EU-lande dominerer EU's akvakulturproduktion, hvor de står for omkring 2/3 af det samlede output. Marine Ingredients Denmark mener, at den danske havplan bør fokusere mere på Danmarks potentiale inden for akvakulturproduktion for at bidrage til sundere og mere miljøvenlige foder- og fødevarerprodukter.

